

вищевказане, одним із напрямів удосконалення фінансового контролю є підвищення дієвості поточного контролю з боку органів казначейства в координації з органами виконавчої влади та Міністерства доходів і зборів.

Головним змістом цих перетворень повинно бути: дотримання вимог Конституції України, принципів системи оподаткування, підвищення рівня контролю, доцільність та ефективність застосування заходів відповідальності. При умові здійснення належних законодавчих змін, організаційних заходів у кожній зі складових державного фінансового контролю, тобто у внутрішньому та незалежному зовнішньому контролі, держава буде мати цілісну систему державного фінансового контролю в Україні.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50-51. – Ст. 572.
3. Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
4. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України: редакція від 14.12.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2939-12>.
5. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подальшого впровадження електронного сервісу та здійснення електронних перевірок: Проект Закону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/>.

УДК 342.25

Лабунський О. О., студент,
Судово-адміністративний факультет,
Національний університет
«Одеська юридична академія», м. Одеса,
Науковий керівник: Толкачова І. А., к.ю.н.

ЗНАЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЗВЕРНЕННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Конституційний Суд України є гарантом додержання Конституції України, оскільки завданням Конституційного Суду України є гарантування верховенства Конституції України як Основного Закону нашої держави на всій її території.

Конституційне звернення – це клопотання до Конституційного Суду України про необхідність офіційного тлумачення Конституції та законів

України з метою забезпечення реалізації або захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина, а також прав юридичних осіб. Конституційне звернення подається у письмовій формі. Суб'єктами конституційного звернення визнаються громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи [1].

Конституція України є особливим об'єктом офіційного тлумачення. Офіційне тлумачення – це тлумачення правової норми, яке здійснюється компетентними органами і є формально-обов'язковим для всіх суб'єктів її застосування та реалізації [2, с. 143]. Ю. М. Тодика слушно зазначив, що тлумачення – це діяльність державних органів, посадових осіб, суспільних організацій, окремих громадян, направлена на встановлення змісту норми права і розкриття волі соціальних сил [3, с. 378-379].

Конституційний Суд України здійснює тлумачення Конституції та законів України керуючись своєю чітко окресленою метою і конкретним призначенням, яке полягає у їх вірному трактуванні. На практиці досить часто розглядаються питання відповідності одного закону іншому та положенням Конституції України. Це свідчить про те, що одна й та сама стаття Конституції України може розглядатися в різних аспектах.

Тлумачення Конституції України об'єктивно необхідне з багатьох причин. У першу чергу, це стадія реалізації конституційних норм. Крім того, Конституція України як Основний Закон держави, який має найвищу юридичну силу, розрахована на стабільне і тривале функціонування.

Конституційний Суд України відповідно до Конституції України діє як єдиний орган конституційної юрисдикції. Діяльність Конституційного Суду України спрямована на захист конституційних прав і свобод людини та громадянина, має велике значення для уникнення колізій у законодавстві та розв'язання конфліктів, які виникають між органами державної влади.

Офіційне тлумачення Конституції України і законів України є діяльністю Конституційного Суду України в межах законодавчо встановлених процедур за допомогою апробованих наукою і практикою прийомів та способів подолання невизначеності розуміння Конституції України і законів України з метою забезпечення законності та правопорядку. Тому право громадян України, іноземців, осіб без громадянства та юридичних осіб на конституційне звернення відіграє надзвичайно важливу роль.

Література

1. Про Конституційний Суд України : Закон України від 16 жовтня 1996 р. № 422/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272.
2. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: навчальний посібник / П. М. Рабінович. – К.: Атіка. – 2001. – 176 с.
3. Тодика Ю. М. Конституція України: проблеми теорії і практики:

УДК 342.349

Лахай Є. С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Устинова І. П., к.ю.н., доцент

ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ

В усіх цивілізованих державах основними методами мобілізації державних доходів є податки, позики й емісії. Другим за фінансовим значенням методом мобілізації державних доходів є позика. Нині всі розвинені держави користуються позиками. Це пов'язано із значним збільшенням бюджетного дефіциту, можливим розривом між податковими надходженнями та бюджетними витратами, тобто в умовах ринкової економіки державна позика стає обов'язковим елементом фінансової діяльності держави.

У теорії фінансового права - державна позика розглядається у двох значеннях: як економічна і як правова категорія. Як економічна категорія позика є системою грошових відносин, що виникають у зв'язку з залученням державою на добровільних засадах для тимчасового використання вільних коштів юридичних і фізичних осіб. Економічна сутність державної позики полягає в тому, що тимчасово вільні кошти юридичних і фізичних осіб акумулюються на умовах зворотності і платності та використовуються державою як позичковий капітал [1, с. 233].

Основним джерелом державних доходів, як відомо, є податки. Крім того, для погашення відсотків за користування державною позикою використовують податкові надходження. Сьогоднішні державні позики — це потенційні завтрашні податки. Деякі платники податків є власниками державних цінних паперів. Вони одержують відсотки за цими паперами і водночас сплачують податки, які частково використовуються на виплати державних позик. У зв'язку з цим визначають такі основні відмінності між податками і позиками: податки безповоротно сплачуються державі, тоді як запозичені кошти підлягають поверненню; податки мають примусовий характер, а позики, як правило, добровільний; для податків характерний одnobічний рух коштів, а при наданні позики держава видає зустрічні фінансові зобов'язання; позики збільшують державні витрати, тобто функціонування державної позики призводить до утворення державного боргу, а податки не вимагають додаткових витрат на відшкодування [2,